ธนาคารแห่งประเทศไทย

29 กันยายน 2568

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ธปท.ว. 6386/2568 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการถือหุ้นสถาบันการเงินและบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน จำนวน 5 ฉบับ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลการถือหุ้นสถาบันการเงินและบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วยประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยรวมจำนวน 5 ฉบับ เพื่อยกระดับการบังคับใช้หลักเกณฑ์ให้บรรลุตามเจตนารมณ์ในการป้องกันมิให้สถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินถูกครอบงำกิจการ รวมถึงป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์จากการใช้อำนาจที่ไม่เหมาะสม และมีกลไกในการติดตามกำกับดูแล (ongoing monitoring) อย่างเพียงพอและทันการณ์ยิ่งขึ้น โดยสรุปสาระสำคัญของการปรับปรุงหลักเกณฑ์ได้ดังนี้

1. **ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 40/2568 เรื่อง หลักเกณฑ์การรายงานการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด** กำหนดให้บุคคลใดที่ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป รายงานการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นดังกล่าวให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นที่ต้องรายงาน และอาจให้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมแก่ธนาคารแห่งประเทศไทยภายใน 5 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากธนาคารแห่งประเทศไทย รวมทั้งให้สถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีกลไกติดตามพฤติกรรมที่อาจบ่งชี้การครอบงำกิจการของบุคคลที่ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นดังกล่าวด้วย

2. **ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 41/2568 เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด** กำหนดหลักการและกรอบการอนุญาตให้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เกินกว่าร้อยละ 10 ให้ชัดเจนขึ้น โดยยังคงไว้ซึ่งเจตนารมณ์เดิม รวมทั้งปรับปรุงขอบเขตหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตเป็นการทั่วไปให้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นดังกล่าว โดยไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจและนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นที่เป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

3. **ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 42/2568 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)** กำหนดให้สถาบันการเงินมีแนวทาง กระบวนการ และ/หรือกลไกที่เหมาะสมในการกำกับดูแลการทำธุรกรรมกับ

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ รวมถึงลูกหนี้ที่อาจจะเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ตลอดจนการติดตามการทำธุรกรรมของผู้ถือหุ้นที่เคยมีสถานะเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่และผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย นอกจากนี้ เพิ่มข้อยกเว้นสำหรับธุรกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการเอื้อประโยชน์เพิ่มขึ้น ได้แก่ การลดหรือยกเลิกวงเงินเดิมที่สถาบันการเงินมีอยู่กับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง ที่เคยได้รับอนุมัติหรือสัตยาบันจากคณะกรรมการของสถาบันการเงินแล้ว ไม่ต้องขอรับสัตยาบันอีกครั้งภายหลังอนุมัติการทำธุรกรรม

4. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 43/2568 เรื่อง การผ่อนผันหลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending) กำหนดแนวทางการผ่อนผันหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องให้ชัดเจนขึ้น ซึ่งยังคงหลักการเดิม โดยผ่อนผันให้สถาบันการเงินสามารถทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องได้ตามที่กำหนดในสัญญาซึ่งผูกพันไว้เดิมก่อนที่คู่สัญญาจะเข้าลักษณะเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินต้องมีแนวทางดำเนินการเพื่อทำให้ปริมาณธุรกรรมเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดภายในระยะเวลาที่กำหนด

5. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 44/2568 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (ฉบับที่ 2) กำหนดหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมกับผู้ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับกลุ่ม Solo Consolidation ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องของสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงขอนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 5 ฉบับ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 142 ตอนพิเศษ 315 ง ลงวันที่ 26 กันยายน 2568 แล้ว โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

เขมวันต์ ศรีสวัสดิ์

(นางสาวเขมวันต์ ศรีสวัสดิ์)
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ว่าการ แทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 5 ฉบับ

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 6875, 0 2283 5837, 0 2283 5882
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ CG-RPD@bot.or.th, CP-RPD@bot.or.th, CRB-RPD@bot.or.th

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ 41 /2568

เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้ง ที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

---

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ธุรกิจสถาบันการเงินมีความเกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจต่าง ๆ และประชาชนจำนวนมาก การถูกครอบงำกิจการโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ใช้อำนาจในทางที่ไม่เหมาะสม อาจเกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นรายอื่น และอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของสถาบันการเงินและความเชื่อมั่นต่อระบบการเงินของประเทศได้ เช่นเดียวกับการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเข้าครอบงำบริษัทแม่ของสถาบันการเงินซึ่งอาจก่อให้เกิดการใช้อำนาจในทางที่ไม่เหมาะสมอันส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินที่เป็นบริษัทลูกได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการถูกครอบงำกิจการของสถาบันการเงิน พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 จึงห้ามมิให้บุคคลใดถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินแห่งใดแห่งหนึ่งหรือบริษัทแม่ของสถาบันการเงินแห่งใดแห่งหนึ่ง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม รวมกับหุ้นที่ถือหรือมีไว้โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งในการพิจารณาอนุญาต ธนาคารแห่งประเทศไทยจะอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่ไม่มีเจตนาครอบงำกิจการของสถาบันการเงินหรือบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินถือหุ้นได้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทแม่ของสถาบันการเงินเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ยังกำหนดให้สถาบันการเงินและบริษัทแม่ของสถาบันการเงินตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกครั้งก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น หรือก่อนจ่ายเงินปันผลหรือผลตอบแทนอื่นใดแก่ผู้ถือหุ้น และแจ้งผลการตรวจสอบต่อธนาคารแห่งประเทศไทยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดด้วย

ในครั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด เพื่อเพิ่มความชัดเจนของหลักเกณฑ์ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 มาตรา 22 มาตรา 55 และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกข้อกำหนดเกี่ยวกับ

บุคคลที่ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และการแจ้งผลการตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นของสถาบันการเงินและบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 9/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินเกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับ

4.1 บุคคลผู้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ยกเว้นบุคคลผู้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศและสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

4.2 สถาบันการเงิน และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ยกเว้นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศและสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 แต่ไม่รวมถึงธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศและสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

“บริษัทโฮลดิ้ง” หมายความว่า บริษัทที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

“หุ้น” หมายความว่า หุ้นสามัญ หรือหุ้นบุริมสิทธิที่มีสิทธิออกเสียง

“จำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด” หมายความว่า จำนวนหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดโดยไม่หักจำนวนหุ้นที่สถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งซื้อคืน (treasury stock) เว้นแต่ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งไม่สามารถจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนดังกล่าวได้ซึ่งทำให้สถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งต้องลดทุนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

ให้สถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งนำหุ้นที่ไม่สามารถจำหน่ายได้ดังกล่าวมาหักออกจากจำนวนหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

5.2 หลักการ

บุคคลใดที่ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม รวมกับหุ้นที่ถือหรือมีไว้โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งโดยทางตรงหรือทางอ้อมดังกล่าวจะพิจารณาไปตลอดจนถึงผู้ถือหุ้นทอดสุดท้ายซึ่งเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (ultimate beneficial owner) และการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวด้วย เพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งจะไม่ถูกบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดครอบงำกิจการหรือใช้อำนาจในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น การเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการดำเนินธุรกิจ และอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของระบบการเงินของประเทศ

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาอนุญาตเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นต่อการเพิ่มศักยภาพ การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งได้อย่างยั่งยืน หรือการรักษาเสถียรภาพของสถาบันการเงินหรือระบบสถาบันการเงิน โดยจะพิจารณาถึงความเหมาะสมกับสถานการณ์หรือบริบทของระบบสถาบันการเงินในขณะนั้นร่วมด้วย ซึ่งนอกจากปัจจัยการมีคุณสมบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรู้ความสามารถ การไม่มีลักษณะต้องห้าม (fit and proper) ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้ง การมีความพร้อมในการสนับสนุนและถือปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีความพร้อมในการเข้าแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับการแบ่งแยกธุรกิจทางการเงินออกจากธุรกิจนอกภาคการเงินอย่างชัดเจนด้วย เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากธุรกิจนอกภาคการเงินที่อาจส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน รวมถึงส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงแก่สถาบันการเงินและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน

5.3 หลักเกณฑ์

5.3.1 ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้**หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่ไม่มีเจตนาครอบงำกิจการของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้ง**ดังต่อไปนี้ ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งแห่งใดแห่งหนึ่ง เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

(1) ส่วนราชการ

(2) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(3) นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

(4) กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

(5) สถาบันคุ้มครองเงินฝากตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันคุ้มครองเงินฝาก

ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจและนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นที่เป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.3.2 สำหรับบุคคลอื่นนอกเหนือจากข้อ 5.3.1 ที่ประสงค์จะถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม **ซึ่งนับรวมถึงหุ้นที่ถือหรือมีไว้โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวด้วย** เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ให้ยื่นคำขออนุญาตพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งรวมถึงแบบรับรองคุณสมบัติผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (self-declaration) ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน โดย**ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาอนุญาตโดยคำนึงถึงความจำเป็นต่อการเพิ่มศักยภาพ การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งได้อย่างยั่งยืน หรือการรักษาเสถียรภาพของสถาบันการเงินหรือระบบสถาบันการเงิน รวมทั้งจะพิจารณาถึงความเหมาะสมกับสถานการณ์หรือบริบทของระบบสถาบันการเงินในขณะนั้น ร่วมกับข้อมูลพฤติกรรมที่อาจบ่งชี้การครอบงำกิจการของบุคคลที่ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวที่สถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งจัดเก็บไว้ และคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต โดยผู้ขออนุญาตต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้**

(1) เป็นบุคคลที่ประกอบธุรกิจทางการเงินหรือวิชาชีพทางการเงิน เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นต่อการรักษาเสถียรภาพของสถาบันการเงินหรือระบบสถาบันการเงิน

(2) เป็นบุคคลที่มีสถานะทางการเงินและแหล่งที่มาของเงินทุนที่มั่นคง มีความพร้อมและมีความสามารถที่จะช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ หรือเข้าแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้ง และ

(3) เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต และธรรมาภิบาลที่ดี สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนไม่มีพฤติการณ์หรือเหตุอันควรสงสัยว่าอาจหลีกเลี่ยงหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ในการพิจารณาอนุญาตให้บุคคลใดถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา ธนาคารแห่งประเทศไทยจะนำหลักเกณฑ์ข้างต้นมาบังคับใช้เท่าที่ไม่ขัดกับกรอบการพิจารณาอนุญาตให้จัดตั้งธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา รวมถึงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา

5.4 การตรวจสอบและจัดทำรายงานแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถือหุ้น

ให้สถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้ง ตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกครั้งก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น หรือก่อนจ่ายเงินปันผลหรือผลตอบแทนอื่นใดแก่ผู้ถือหุ้น และให้จัดทำรายการแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นตามแบบรายงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในคู่มือสำหรับประชาชนโดยให้จัดเก็บรายงานดังกล่าวไว้และนำส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเมื่อได้รับการแจ้งจากธนาคารแห่งประเทศไทย

5.5 บทเฉพาะกาล

บุคคลที่เคยได้รับอนุญาตให้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งแห่งใดแห่งหนึ่ง เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อนประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ให้ได้รับอนุญาตตามเงื่อนไขเดิมต่อไป

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 19 กันยายน 2568

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 02 283 6875, 02 283 6287

คำถาม-คำตอบแนบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 41/2568
เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้ง
ที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1	“ผู้ที่เกี่ยวข้อง” และ “หน่วยงานของรัฐ” ตามหลักเกณฑ์ฉบับนี้ หมายความถึงบุคคลใดบ้าง (วันที่ 30 กันยายน 2568)	- นิยามของ “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” ให้อ้างอิงคำจำกัดความตามที่กำหนดในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม - นิยามของ “หน่วยงานของรัฐ” ให้อ้างอิงคำจำกัดความตามที่กำหนดในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการทางงบประมาณ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2	การพิจารณาการนับการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้ง ที่เข้าข่ายต้องได้รับอนุญาตจาก ธปท. ก่อนดำเนินการมีแนวทางพิจารณาอย่างไร (วันที่ 30 กันยายน 2568)	การพิจารณาการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งโดยทางตรงหรือทางอ้อมต้องพิจารณาการถือหุ้นทุกทอดไปตลอดจนถึงผู้ถือหุ้นทอดสุดท้าย ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (ultimate beneficial owner) โดยสามารถอ้างอิงตัวอย่างแนวทางในการพิจารณาการถือหุ้นได้จากคำอธิบายในการจัดทำรายงานการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้ง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตั้งแต่ร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน (link)
3	**การพิจารณาการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งของบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีที่มา/เหตุผลอย่างไร** **(เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2569)**	**การควบคุมสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นในสถาบันการเงินมีเจตนารมณ์เพื่อควบคุมและกำกับดูแลให้สถาบันการเงินบริหารจัดการและสามารถดำเนินงานได้ตามบทบาทหน้าที่ของการเป็นตัวกลางทางการเงินและเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของระบบเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ฝากเงิน โดยการควบคุมสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นในสถาบันการเงินจะช่วยป้องกันไม่ให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดสามารถครอบงำและมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของสถาบันการเงินจนอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่หรือส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและประโยชน์ของประชาชนหมู่มากที่เป็นผู้ฝากเงินของสถาบันการเงินนั้น ซึ่งหลักการดังกล่าวได้ถูกกำหนดอยู่ในมาตรา 18 และมาตรา 55**

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 โดยบัญญัติห้ามมิให้บุคคลใดถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ดังนั้น ในกรณีทั่วไปจึงไม่อนุญาตให้บุคคลใดถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดได้ แม้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวจะกำหนดข้อห้ามไว้ แต่มีข้อยกเว้นเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นกรณีมีเหตุผลความจำเป็นที่เหมาะสมกับบริบทในขณะนั้น โดยให้อำนาจ ธปท. ในการอนุญาตหรือประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีดังกล่าว ซึ่งผู้ที่ประสงค์จะถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด สามารถยื่นคำขออนุญาตจาก ธปท. ตามที่ ธปท. กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน
4	ปัจจัยที่ ธปท. นำมาพิจารณาประกอบการอนุญาตให้บุคคลถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดมีอย่างไรบ้าง (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2569)	ธปท. จะพิจารณาอนุญาตให้บุคคลถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด โดยพิจารณาคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้ประกอบร่วมกันเป็นสำคัญทั้งหมด (1) ความจำเป็นของสถาบันการเงินแห่งนั้นหรือของระบบสถาบันการเงิน ที่เหมาะสมกับสถานการณ์หรือบริบทในขณะนั้น ได้แก่ (1.1) ความจำเป็นต่อการรักษาเสถียรภาพของสถาบันการเงินแห่งนั้นหรือของระบบสถาบันการเงิน เช่น - ผลประเมิน stress test พบว่า BIS ratio ของสถาบันการเงินนั้น อาจลดลงจนอยู่ในระดับต่ำกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนด จึงมีความจำเป็นต้องเร่งเพิ่มทุนเพื่อแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการของสถาบันการเงินแห่งนั้น - มีแนวโน้มที่สถาบันการเงินจะขาดสภาพคล่อง เช่น LCR จะต่ำกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนด หรือหยุดจ่ายเงินตามที่มีหน้าที่จะต้องชำระคืน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสถาบัน

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		การเงินอื่นหรือระบบสถาบันการเงินโดยรวม จึงมีความจำเป็นต้องมีผู้ร่วมทุนที่มีฐานะการเงินแข็งแกร่งเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อสถาบันการเงินนั้น (1.2) ความจำเป็นต่อการเพิ่มศักยภาพหรือการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนของสถาบันการเงินแห่งนั้น เช่น สถาบันการเงินแห่งนั้นมีข้อจำกัดอย่างมีนัยสำคัญในการขยายธุรกิจ โดยมีความเชี่ยวชาญในธุรกิจสินเชื่อที่ตลาดอิ่มตัวแล้ว แต่ไม่สามารถขยายไปสู่ธุรกิจสินเชื่อประเภทอื่นด้วยตนเอง และไม่สามารถแข่งกับสถาบันการเงินอื่นในตลาดขณะนั้นได้ (2) ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ที่ประสงค์จะถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด โดย ธปท. จะพิจารณาถึงความสามารถและประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจหรือวิชาชีพของผู้ยื่นขออนุญาต ซึ่งจะสามารถตอบโจทย์ความจำเป็นของสถาบันการเงินแห่งนั้นหรือของระบบสถาบันการเงินที่เหมาะสมกับสถานการณ์หรือบริบทในขณะนั้นได้ รวมทั้งพิจารณาถึงปัจจัยด้านสถานะทางการเงินและแหล่งที่มาของเงินทุนที่มั่นคง อาทิ ขนาดกิจการของผู้ยื่นขออนุญาต ว่ามีความพร้อมและมีความสามารถที่จะช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจหรือเข้าแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งได้ ตลอดจนพิจารณาปัจจัยด้านความซื่อสัตย์สุจริต และธรรมาภิบาลที่ดีของผู้ยื่นขออนุญาต อาทิ ไม่มีประวัติการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์สุจริต หรือไม่มีประเด็นข้อสังเกตด้านธรรมาภิบาลที่มีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ธปท. อาจกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตเข้าถือหุ้นเพื่อคงไว้ซึ่งหลักการในการควบคุมสัดส่วนการถือหุ้นด้วย เช่น กำหนดระยะเวลาที่อนุญาตให้ซื้อหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด และห้ามซื้อหุ้นทุน

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		เพิ่มเติมอีกเมื่อพ้นช่วงระยะเวลาที่กำหนด จนกว่าสัดส่วนการถือหุ้นจะปรับลดลงเมื่อสถาบันการเงินมีการออกหุ้นเพิ่มทุนและทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดในที่สุด
5	**ธปท. มีแนวทางการพิจารณาปัจจัยเกี่ยวกับผู้ยื่นขออนุญาตในมิติความสามารถและประสบการณ์ที่จะตอบโจทย์ความจำเป็นของสถาบันการเงินแห่งนั้นหรือระบบสถาบันการเงินอย่างไรบ้าง** **(เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2569)**	**ในการพิจารณาอนุญาตการถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ธปท. จะพิจารณาความจำเป็นของสถาบันการเงินแห่งนั้นหรือของระบบสถาบันการเงินที่เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทในขณะนั้น ประกอบกับปัจจัยเกี่ยวกับผู้ที่ประสงค์จะถือหุ้นตามที่กล่าวในข้อ 4 โดยในส่วนของการพิจารณาความสามารถและประสบการณ์ ธปท. จะพิจารณาจาก proven track record ในการดำเนินธุรกิจหรือวิชาชีพของผู้ยื่นขออนุญาต ที่จะแสดงให้เห็นว่าผู้ยื่นขออนุญาตมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องและพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวให้แก่สถาบันการเงินนั้นในด้านที่สถาบันการเงินแห่งนั้น ๆ จำเป็น ต้องได้รับเพื่อการเพิ่มศักยภาพหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถานการณ์และบริบทในขณะนั้น** **ตัวอย่างเช่น สถาบันการเงินแห่งนั้นเชี่ยวชาญเฉพาะสินเชื่อรายย่อยในประเทศ จึงไม่สามารถขยายหรือแข่งขันในสินเชื่อธุรกิจและสินเชื่อการค้าระหว่างประเทศ (trade finance) ซึ่งผู้ที่ประสงค์จะเข้ามาถือหุ้นเป็นสถาบันการเงินที่มีความเชี่ยวชาญในสินเชื่อธุรกิจและสินเชื่อการค้าระหว่างประเทศและการบริหารจัดการความเสี่ยงในธุรกิจด้านเงินตราต่างประเทศซึ่งจะช่วยสนับสนุนการดำเนินธุรกิจดังกล่าว**
6	การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตถือหุ้นหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดที่หลักเกณฑ์กำหนดให้ต้องเป็นบุคคล	เนื่องจากธุรกิจสถาบันการเงินถือเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินของประเทศและมีความเกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจและประชาชนจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ที่ช่วยดูแลและป้องกันการถูกครอบงำกิจการหรือการใช้อำนาจในทางที่ไม่เหมาะสม รวมถึงเพื่อป้องกันความเสี่ยง

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
	ที่ประกอบธุรกิจทางการเงินหรือวิชาชีพทางการเงิน มีแนวทางพิจารณาอย่างไร (วันที่ 30 กันยายน 2568)	จากธุรกิจนอกภาคการเงินที่อาจมากระทบต่อสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หลักเกณฑ์จึงกำหนดให้บุคคลที่ยื่นขออนุญาตถือหุ้นสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้งไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเกินกว่าร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ต้องเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาที่ประกอบธุรกิจทางการเงินหรือประกอบวิชาชีพทางการเงิน เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นต่อการรักษาเสถียรภาพของสถาบันการเงินหรือระบบสถาบันการเงิน โดยในการพิจารณานั้น ธปท. อาจพิจารณาจากข้อมูล/เอกสาร/หลักฐานที่สามารถพิสูจน์หรือแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ขออนุญาตถือหุ้นมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจทางการเงินหรือวิชาชีพทางการเงินที่จำเป็นและเหมาะสมที่จะช่วยสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินหรือบริษัทโฮลดิ้ง